

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-903/19-H

Název	Základní umělecká škola, Chlumec nad Cidlinou
Sídlo	Klicperovo nám. 1/I, 503 51 Chlumec nad Cidlinou
E-mail	zus@zuschlumec.cz
IČ	62695258
Identifikátor	600002918
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jan Svoboda, DiS.
Zřizovatel	město Chlumec nad Cidlinou
Místa inspekční činnosti	Klicperovo nám. 1/I, 503 51 Chlumec nad Cidlinou Jungmannova 61, 503 51 Chlumec nad Cidlinou
Termín inspekční činnosti	15. 1. – 17. 1. 2020

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Chlumec nad Cidlinou (dále škola) poskytuje vzdělávání ve čtyřech oborech, hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Zajišťuje vzdělávání v přípravném a základním studiu I. a II. stupně a nabízí umělecké vzdělávání též dospělým zájemcům.

Nejvyšší povolený počet žáků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení činí 475 žáků. V době inspekční činnosti bylo k základnímu uměleckému vzdělávání přijato 461 žáků, do hudebního oboru 315, výtvarného 79, literárně-dramatického 36 a tanečního 31. Školu navštěvovalo také šest žáků dospělých. Hlavní budova školy na Klicperově náměstí je zcela uzpůsobena uměleckému vzdělávání. Sídlí zde ředitelství školy, zázemí poskytuje hudebnímu a literárně-dramatickému oboru. Nově zřízené pracoviště v Jungmannově ulici je určeno především kolektivní výuce hudby (dechový orchestr), výtvarného a tanečního oboru. Další odloučená pracoviště, kde probíhá výuka hudebního oboru, jsou zřízena při základních školách v obcích Předměřice nad Labem a Kratonohy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy pracuje na vedoucí pozici druhý školní rok. Během tohoto období provedl dílčí analýzu stavu školy a stanovil záměry k jejímu rozvoji. Zpracoval koncepční dokument krátkodobého charakteru, avšak bez konkrétně vymezených cílů a prostředků k jejich dosažení. Svoji pozornost zaměřil na zvyšování úrovně materiálních a finančních podmínek pro vzdělávání, provázanost činnosti jednotlivých uměleckých oborů a prezentaci výsledků vzdělávání. Podařilo se mu zvýšit otevřenost školy směrem k žákům a rodičům. Průběžné vyhodnocování jednotlivých oblastí dosud neprobíhá, přestože jsou ve školním vzdělávacím programu jasně definovány směrem k podmínkám, průběhu i výsledkům vzdělávání.

Část řídicích pravomocí svěřil ředitel školy od letošního školního roku své zástupkyni, která jej zastupuje v době nepřítomnosti a plní úkoly spojené s organizací chodu školy a kontrolní činností. Rozdělení pravomocí vedoucích pracovníků školy ale není zcela funkční, neboť není například zřejmé, jakým způsobem probíhá kontrola odloučených pracovišť a hodnocení vzdělávání ve všech uměleckých oborech. Vedení školy v malé míře využívá k posouzení úrovně vzdělávacího procesu a jednotlivých vyučujících hospitače. Zaměřuje pozornost pouze na výuku hudby a dílčí kontrolu povinné dokumentace.

Ředitel školy využívá k pravidelné informovanosti vyučujících sdílený elektronický evidenční systém, který slouží také k vedení školní matriky, třídních knih a další povinné dokumentace. Daří se mu tímto způsobem řešit potřebné organizační záležitosti i zajišťovat koordinaci četných interních akcí i vystoupení pro veřejnost. Poradním orgánem ředitele školy je umělecká rada, která se k projednávání potřebných záležitostí setkává operativně. Pedagogickou radu svolává ředitel školy pravidelně. Jednání jsou zaměřena zejména na organizaci a výsledky vzdělávání, ředitel školy věnuje pozornost též postupnému zkvalitňování podmínek školy. Pedagogickou diskusi vyučujících k rozličným vzdělávacím tématům, předávání zkušeností a nových poznatků například z hospitační činnosti či navštívených seminářů zařazuje spíše výjimečně. Zpravidla se též jednání neúčastní všichni vyučující, nepřítomní učitelé se pouze následně seznamují s jejich obsahem.

Školní vzdělávací program je kvalitně zpracován a podporuje realizaci záměrů školy napříč všemi uměleckými obory. Ředitel školy stanovil organizaci vzdělávání v souladu s pravidly konkretizovanými ve školním vzdělávacím programu, školním řádu a v rozvrhu hodin. Organizace vzdělávání umožňuje propojení individuálních, skupinových i kolektivních forem výuky a využívá přirozených oborových souvislostí, což se nejvíce odráží ve společně organizovaných kulturních akcích. Žáci jsou do všech oborů základního uměleckého vzdělávání přijímáni na základě talentových zkoušek, které probíhají podle předem stanovených kritérií.

Vzdělávání zajišťuje 29 pedagogických pracovníků, pěti z nich ředitel školy uznal splnění kvalifikačních předpokladů na základě jejich aktivní umělecké činnosti. Pedagogický sbor

prochází dílčí obměnou, nově příchozím učitelům věnuje pozornost v rámci jejich uvádění vedení školy i pověření vyučující. Další vzdělávání pedagogických pracovníků v uplynulém období vycházelo zejména z aktuální nabídky vzdělávacích institucí, finančních možností školy a studijního zájmu vyučujících. Neprobíhalo podle stanoveného plánu a vyhodnocení potřeb školy, vzdělávali se jen někteří pedagogové. Ředitel školy získal finanční prostředky z projektu Šablony, které v současné době využívá ke vzdělávání pedagogických pracovníků školy, zkvalitnění výuky formou tandemové výuky a sdílení zkušeností vyučujících s kolegy z dalších škol prostřednictvím vzájemných návštěv.

Škola dlouhodobě užívá historickou budovu v centru města a nově opravenou část nedaleko stojícího objektu. Vstup do této budovy je vybaven videotelefonem se zvonkem. Zabezpečení proti vniknutí cizích osob do historické budovy dosud není zajištěno. Všechny prostory školy jsou řádně udržovány, interiér působí přívětivě, esteticky jej vhodně dotvářejí výtvarné práce žáků. Průběžně dochází k obměně a doplňování hudebních nástrojů, výtvarných potřeb a dalších pomůcek včetně vybavení výpočetní a projekční technikou. Učebny školy jsou vybaveny nábytkem, který respektuje potřeby vzdělávacího procesu i fyziologické odlišnosti žáků. Škola má vytvořené kvalitní materiální podmínky pro vzdělávání a naplňování cílů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během inspekční činnosti probíhala výuka v souladu se stálým rozvrhem hodin, hospitace byly realizovány v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Předmětová skladba a její časová dotace odpovídaly platnému školnímu vzdělávacímu programu.

Průběh vzdělávání v hudebním oboru charakterizovala přátelská atmosféra, učitelé žáky vhodně motivovali a aktivizovali. Nároky kladené na žáky během výuky zohledňovaly jejich věkové a individuální možnosti, odpovídaly ročníkovým výstupům školního vzdělávacího programu. Ve sledovaných vyučovacích hodinách žáci pracovali v optimálním tempu, učitelé k nim přistupovali s přirozenou autoritou. Žáci byli vedeni k dodržování nastavených pravidel a k vytváření pocitu sounáležitosti se školou. Vyučující převážně vyjadřovali důvěru v dovednosti a schopnosti žáků, nešetřili pochvalou a povzbuzením. Efektivitu podpory velkou měrou ovlivňovala citlivá práce s chybou. Pokyny vyučujících směrem k žákům byly srozumitelné a terminologicky správné. Výuka byla téměř vždy doplněna názornou ukázkou, která pro žáka představovala možný ideální cíl. Učitelé ve většině případů odpovídajícím způsobem vzbuzovali zájem žáků a citlivě je vedli k rozvoji dovedností ve hře na hudební nástroj. Méně důsledně žáky podněcovali k samostatnosti v rozhodování. Klasifikace obsahovala motivační i korekční rozměr, vyučující žákům poskytovali zpětnou vazbu při průběžném a závěrečném hodnocení, méně je vedli k sebehodnocení i vyjadřování vlastních názorů a postojů. Zvolené metody a formy práce učitelé zařazovali ve vazbě na vzdělávací cíle, které směřovaly k formování požadovaných kompetencí žáků. Využívali při výuce zejména klasické přístupy, v menší míře uplatňovali moderní metody práce s využitím různých didaktických a technických pomůcek. Kolektivní výuka se vyznačovala individuálním přístupem. Vyučující vhodně vzhledem k věku žáků obměňovali různé aktivity a zařazovali relaxační prvky za účelem udržení jejich pozornosti.

Výuka literárně-dramatického oboru probíhá v pěti skupinách. Kromě výukových cílů se do dramatizace literárních děl promítají cíle sociální, osobnostní i jazykové (použití spisovné, obecné češtiny a dialektu). Pravidelně je do výuky zařazována výroba kostýmů, loutek, kulís a psaní scénářů. Průběh vzdělávání a úroveň výuky v hospitovaných blocích tohoto uměleckého oboru byl velmi pozitivně ovlivněn tvůrčím přístupem učitelek.

Vyučovací hodiny byly výborně metodicky připravené s ohledem na obsah vyučovaných předmětů různých studijních zaměření. Používané metody a formy jednotlivých realizovaných činností odpovídaly věkovému složení žáků. Do vzdělávání byli aktivně zapojeni všichni žáci prostřednictvím tvořivých činností a skupinových i individuálních cvičení. Dovednosti významné pro realizaci a prezentaci dramatické tvorby byly důsledně rozvíjeny. Učitelky kladly důraz na správný mluvní projev žáků a vedly je k uvědomování si vlastní chyby. Žáci byli průběžně pozitivně hodnoceni, byli vedeni k sebereflexi a ke vzájemnému hodnocení. Posuzování jejich výkonu učitelkami a doporučení směřující k nápravě prováděných aktivit bylo smysluplné. Bohatá prezentace výsledků, uplatnění již nabytých dovedností a schopností, konfrontace s profesionálními umělci jsou pro žáky přínosné a motivující. Zviditelňování umělecké činnosti žáků literárně-dramatického oboru, které je i případnou motivací pro nové zájemce, vede ke zvyšování počtu žáků o vzdělávání v tomto uměleckém oboru. Své studijní výsledky žáci prezentují při ročníkových a absolventských představeních, mezioborových projektech, divadelních festivalech, přednesových přehlídkách a vystoupeních pro veřejnost.

Výuka výtvarného oboru se uskutečňuje v sedmi skupinách. Díky novým a výrazně kvalitnějším prostorovým podmínkám může škola vyhovět maximálnímu počtu zájemců o výtvarné vzdělávání a při vlastní práci volit tomu odpovídající techniky, materiály a metody výuky. Výuka v jednotlivých hodinách byla promyšlená, metody práce, využití výtvarné techniky, postupy a míra využití odborné terminologie odpovídaly věku a schopnostem žáků. Vyučující citlivě přihlížela k individuálním požadavkům jednotlivců. Kladla velký důraz na motivační fázi hodiny, podporovala u žáků objevování, fantazii a spontaneitu, vyzdvihovala jejich tvůrčí iniciativu, podporovala jejich vlastní názor a argumentaci. Při výtvarné tvorbě byli žáci vedeni k citlivému vnímání okolního světa a jeho transformaci do výtvarného díla, podněcována byla samostatnost, originalita zpracování a do určité míry i volba techniky či pracovního postupu. Svým přístupem učitelka vytvářela prostor pro umělecký dialog, vytváření postojů a názorů a obhajobu vlastního uměleckého ztvárnění. Sebehodnocení probíhalo v průběhu práce formou motivačního dialogu mezi učitelem a žákem a na konci hodiny formou společného rozhovoru. U žáků přípravného stupně dominoval detailní popis práce a názorný postup ze strany učitelky, žáci byli po malých dílčích krocích vedeni k dosažení cíle tak, aby při poměrné náročnosti na pracovní metodu byli ve své práci úspěšní.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola hodnotí výsledky vzdělávání žáků průběžně podle transparentních pravidel uvedených ve školním řádu. S obsahem výuky a výsledky hodnocení jsou zákonní zástupci žáků seznamováni zejména prostřednictvím elektronického evidenčního systému, ale také na veřejných vystoupeních žáků, výstavách, na školním webu či v místním zpravodaji. Přenos informací mezi školou a zákonnými zástupci žáků se systematicky uskutečňuje především elektronicky nebo ojediněle písemnou formou. V některých navštívených hodinách bylo v maximální míře využíváno motivační hodnocení žáků, které vždy obsahovalo informaci o jejich aktuálních výkonech a vyjadřovalo míru pokroku. Pedagogové podporovali cílevědomost a zodpovědnost žáků, volili v průběhu sledované výuky aktivity, které je rozvíjely v oblasti uměleckého citění. Velký důraz je kladen na zveřejnění prací absolventů. Jejich závěrečné práce a koncerty jsou vzorem pro ostatní žáky a zároveň napomáhají propagovat činnost školy na veřejnosti. Úspěšnost žáků při veřejných vystoupeních a výstavách výtvarných prací je podkladem pro přijímání efektivních následných opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků.

Záměry, které se škole daří naplňovat, spočívají v postupném rozšiřování pořádaných akcí a ve vzájemné provázanosti činnosti jednotlivých uměleckých oborů. Škola pořádá samostatně nebo v součinnosti se svými nejbližšími partnery řadu vystoupení, koncertů, výstav apod. Aktivně se do organizace některých akcí zapojují též rodiče z Klubu přátel při ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou, z. s. Velmi dobré vztahy má škola se svým zřizovatelem, který podporuje účast žáků školy na rozličných kulturních představeních a vytváří tak prostor pro smysluplné provázání uměleckého vzdělávání s činností různých organizací města. Funkční je také součinnost s domovem pro seniory, mateřskými a základními školami v místě a blízkém okolí, pro které žáci pořádají např. výchovné koncerty či vystoupení k různým společenským událostem.

Závěry

Vývoj školy

Od minulé inspekční činnosti škola získala nové prostory pro výuku výtvarného a tanečního oboru.

Částečně se obměnil pedagogický sbor, ke změně došlo na pozici ředitele školy.

Silné stránky

Škola se aktivně zapojuje do kulturního života ve městě, efektivně spolupracuje se zřizovatelem a řadou dalších partnerů.

Rodiče žáků projevují zájem o školu, nadstandardní dobré vztahy se projevují jejich pomocí při zajištění nejrůznějších akcí.

Pravidelná realizace mezioborových projektů výrazně podporuje vzájemnou spolupráci všech žáků a pedagogů.

Škola vytváří dostatek příležitostí pro veřejná vystoupení žáků a prezentaci jejich umělecké činnosti, podněcuje tak u žáků vzájemný respekt a úctu k uměleckému výkonu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Vyhodnocování práce školy není zcela systematické a nezahrnuje všechny oblasti vzdělávání.

Rozdělení kompetencí vedoucích pracovníků není zcela funkční, chybí pravidla pro kontrolu odloučených pracovišť a hodnocení vzdělávání ve všech uměleckých oborech.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Formulovat konkrétní koncepční záměry a jasně vymezit prostředky k jejich dosažení.

Vyhodnocovat práci školy ve všech oblastech, poskytovat pedagogům jednotlivých oborů zpětnou vazbu ke zlepšování uměleckého vzdělávání žáků.

Plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků na základě vyhodnocení úrovně vzdělávacího procesu, práce jednotlivých vyučujících a potřeb školy.

Usilovat ve spolupráci se zřizovatelem o zvýšení bezpečnosti při vzdělávání zajištěním vstupu do prostor historické budovy školy.

Zapojovat vyučující do diskuse k rozličným vzdělávacím tématům, věnovat pozornost zjištěním z hospitační činnosti.

Organizovat jednání pedagogické rady tak, aby byla zajištěna účast všech učitelů.

Uplatňovat při výuce hudby více moderních metod práce s využitím různých didaktických pomůcek.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 48/2013 vydaná městem Chlumeck nad Cidlinou ze dne 23. 1. 2013, s účinností od 1. 2. 2013
2. Výpis správního řízení ve věci provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT - 23342/2018-2 ze dne 24. 7. 2018, s platností od 1. 8. 2018
3. Rozhodnutí ve věci provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT - 27091/2018-2 ze dne 24. 8. 2018, s účinností od 1. 9. 2018
4. Jmenování ředitele školy č. j. CLNC-2375/18/SEKR72/2018-SKO ze dne 17. 5. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
5. Školní řád základní umělecké školy platný ve školním roce 2019/2020
6. Organizační řád ze dne 15. 1. 2013
7. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání platný ve školním roce 2019/2020
8. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020
9. Dokumentace vedená v elektronickém evidenčním systému (třídní knihy, školní matrika, záznamy o výsledcích vzdělávání žáků) – školní rok 2019/2020 (vzorek)
10. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2018/2019 a 2019/2020
11. Hodnoticí a kontrolní dokumentace vedení školy (hospitační záznamy, zápisy z kontrol) – školní rok 2019/2020
12. Kritéria hodnocení žáků při talentových zkouškách platná ve školním roce 2018/2019
13. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách ve školním roce 2018/2019
14. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy v Chlumci nad Cidlinou 2019-2020
15. Výroční zpráva o činnosti základní umělecké školy za školní rok 2018/2019
16. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2018/2019 a 2019/2020
17. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů) – vedená ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

Mgr. Martina Bělková v. r.

Mgr. Josef Pavlát, kontrolní pracovník

Mgr. Josef Pavlát v. r.

Mgr. et Bc. Jana Doubková, odborník na hudební obor základní umělecké školy

Mgr. et Bc. Jana Doubková v. r.

V Hradci Králové 4. 2. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jan Svoboda, DiS., ředitel školy

V Chlumci nad Cidlinou 6. 2. 2020

Jan Svoboda, DiS. v. r.